

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
492 IR 590 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4037**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2020 m. sausio 8 d. sprendimo Nr. SV-S-1516 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 492 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4037 (toliau – Projektas). Vyriausybė 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. 833 „Dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-815(3)“ nepritarė draudimui rūkyti daugiabučių namų balkonuose ir terasose, jeigu bent vienas namo gyventojas tam prieštarauja, taip pat nepritarė pareigos juridiniam ar fiziniam asmeniui, kuris atsakingas už pastato, kuriame yra rūkoma, priežiūrą, užtikrinti, kad tabako dūmai iš patalpos, kurioje yra rūkoma, nepatektų į kitas patalpas, įtvirtinimui. Jei Lietuvos Respublikos Seime būtų pritarta nurodytoms Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-815(3) nuostatomis, siūlytina Projektui pritarti jį patobulinus pagal šiuos siūlymus:

1. Projekto 1 straipsnio 2 dalyje keičiamoje Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) ANK 492 straipsnio 3 dalyje siūloma įtvirtinti administracinę atsakomybę buto arba patalpos savininkui ar kitų daiktinių teisių turėtojui už Tabako įstatyme nustatytų reikalavimų nevykdymą. Už šį administracinį nusižengimą siūloma nustatyti administracinę nuobaudą – baudą nuo devyniasdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų. Pažymėtina, kad už ANK 492 straipsnio 1 dalyje nurodytą administracinį nusižengimą – Tabako kontrolės įstatyme nustatytą tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimą įtvirtinta administracinė atsakomybė yra įspėjimas arba bauda nuo dvidešimt iki penkiasdešimt eurų. Įvertinus galiojantį ir siūlomą teisinį reguliavimą, pastebėtina, kad Projektu siekiama įtvirtinti bauda buto arba patalpos savininkui arba kitų daiktinių teisių turėtojui yra 3,4 karto didesnė (vertinant baudos vidurkį) negu bauda asmeniui, kuris rūkė neleistinoje vietoje ar padarė kitų Tabako kontrolės įstatyme nustatytų tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimų. Projekto aiškinamajame rašte nėra atskleista, kodėl buto arba patalpos savininko arba kitų daiktinių teisių turėtojo pažeidimas laikytinas daug pavojingesniu už kitus (kitų subjektų padarytus) Tabako kontrolės įstatymo pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, teigtina, kad Projekto 1 straipsnio 2 dalyje siūloma sankcija prieštarauja teisėkūros proporcingumo principui, todėl ji turėtų būti atitinkamai švelninama arba aiškinamasis raštas papildomas argumentais, pagrindžiančiais didesnę minėto administracinio nusižengimo pavojingumą.

2. Pastebėtina, kad keičiamo ANK 492 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta administracinė atsakomybė už pakartotinį Tabako kontrolės įstatyme nustatytą tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimą. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo,

siūlytina ir buto arba patalpos savininkui ar kitų daiktinių teisių turėtojai nustatyti administracinę atsakomybę už ANK 492 straipsnio 3 dalyje numatyto administracinio nusižengimo padarymą pakartotinai.

3. ANK 590 straipsnio 5 dalyje siūloma nustatyti, kad daugiabučio namo gyventojas kartu su pareiškimu turi pateikti ne tik duomenis, patvirtinančius rūkymo daugiabučio namo balkone, terasoje, lodžijoje faktą, bet ir nurodyti aplinkybes. Pažymėtina, kad įstatymuose įtvirtintų reikalavimų ir draudimų laikymąsi kontroliuoja valstybės institucijos. Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme Nr. I-1143 nustatytų reikalavimų, draudimų laikymosi priežiūra yra šiame įstatyme nustatytų institucijų: Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, savivaldybių administracijos, policijos ir kitų valstybinės priežiūros ir teisėsaugos institucijų, prerogatyva. Administracinio nusižengimo fakto nustatymo, fiksavimo ar įrodymų rinkimo funkciją atlieka administracinio nusižengimo teiseną pradedantis, tyrimą atliekantis ir protokolus rašantis pareigūnas. Vadovaujantis ANK 589 straipsnio 49 ir 82 punktais, tai atlikti pavesta atitinkamai policijos ir savivaldybių administracijų pareigūnams. Atsižvelgiant į tai, kad administracinių nusižengimų teiseną kyla iš pareigūnų, atliekančių įstatymų įgyvendinimo kontrolę ar kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, identifikuotų teisės aktų pažeidimų, tokios funkcijos negali būti perleidžiamos tik asmenims, užfiksavusiems administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą. Siūlomas teisinis reguliavimas (administracinių nusižengimų teiseną pradedama tik pagal to daugiabučio namo gyventojų pareiškimą) tam tikrose situacijose užkirstų kelią tiek policijos, tiek savivaldybių administracijų pareigūnams atlikti savo funkcijas, t. y. savarankiškai užfiksavus administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką pradėti administracinio nusižengimo teiseną. Atsižvelgiant į pateiktus argumentus, siūlytina tobulinti Projekto 2 straipsnyje dėstomą ANK 590 straipsnio pakeitimą, nustatant atvejus, kuriais ANK įgalioti pareigūnai galėtų pradėti administracinio nusižengimo teiseną nesant daugiabučio namo gyventojų pareiškimą.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras